76

15

14

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,*

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-octavâ mensis Martii, anno Domini M. DCC. LVI.

M. CAROLO GILLOT, Legationis Gallicæ ad S. Sedem Apostolicam Medico ordinario, Doctore Medico, Præside.

An fracto Cranio semper admovenda Terebra?

I.

EREBRUM, nobile illud spiritûs animalis & vitæ promptuarium, tùm loci sublimitate, tùm substantiæ mollioris friabilitate, externis undique pateret insultibus, nisi osseâ veluti galeâ ipsum muniisset Natura prudens. Sed ex ipso securitatis fonte manat periculorum uberrima scaturigo. Ipsa Calvariæ soliditas in Hominis detrimentum sæpè vertitur. Irruentium mole ac impetu graviter læduntur Integumenta, periculosè contunditur Pericranium, ideò quòd subjecta obnitatur Calvaria. Effracto Cranio, prominentia quandoque ossium acumina membranas excruciant; aliàs effusus per collisionem humor difficiliùs excernitur; aut contusæ Meninges commotumve Cerebrum Resolventium beneficiis minùs fruuntur; quoniam præcludit iter solidior pixidis osseæ substantia. Hinc percusso vehementer Capite, horrenda pullulat Symptomatum caterva. Homo concidit

* *Auctore M,* HYACINTHO-THEOD, BARON, *Fil, anno* 1732.

exanimis, caligant Oculi, surdescunt Aures, obmutescit Lingua, Sanguinem Auribus, Naribus, Oculis excernit; sequitur Nausea Bilisque Vomitus; mox sævit ut plurimum acutissima Febris; Caput dolet, imprimis quâ parte percussum est: vertigine corripitur æger, spirandi difficultate, Veterno, Stupore, Paralysi, Convulsione, Delirio. Sic afflictis ægroti rebus, quodnam adhibendum auxilii genus? Cujusnam implorabis opem? Jam adsunt qui, compertâ in Cranio rimâ, Trepanum prædicant; jam terribilem instruunt operationis apparatum. At siste Manum. Humano Capiti ferrum immittere non licet, nisi de Operationis necessitate constiterit. Non semper celebranda Operatio, quæ nunquam expers periculi, aliquando inutilis est.

II.

CORPORUM contundentium durior habetudo graviorque moles periculosissimè caput afficiunt. Hæc, Cranium diffringendo, Meningibus intrudunt ossium fragmenta, spiculis suis exquisitissimi sensûs membranas crudeliter lacessitura. Est ubi tabula ossium exterior, spongioso Diploe innixa, impingenti resistit telo, dum interna, tenuior, nec pari adminiculo suffulta, dissilit. Sæpè ultrà Cranium propagatur frangentis energia, & Cerebrum obvolventesque Membranæ contunduntur. Sic disruptis commoti Cerebri aut duræ Matris laceratæ vasis, intrà Cranium effunditur humor, qui mole Cerebrum comprimens, & acredine, quam morâ contrahit, Membranas irritans, dira suscitat symptomata. Porro si tactu visuvè pateat ossa, sub ipso ictu depressa, Cerebrum comprimere Membranasque pungere; si auctis, vel non remittentibus Symptomatis, ex sapientis Medici judicio, effusus intra Cranium stagnet humor; si nec ossium fragmenta removere, nec ipsis remotis liceat depressas partes restituere, aut effusis liquoribus exitum concedere, haud morâ solers ad moveatur manus. Nudetur Cranium, si vulnere omnino non, vel non satis nudatum fuerit. Mox Ossi admoveatur Terebra, quam undequaque æqualiter serrantem leniter prudenterque circumagat Chirurgus. Tum resectus Cranii orbiculis Elevatorio educitur, totiesque iterum applicatur Terebra, donec satis patens sit Chirurgo foramen. Hâc viâ, licebit illicò Ossis fragmenta, subjectis infesta Meningibus, eximere Volsellis, Forficibus exscindere, Vecte elevare, Meningophilace adæquare, Cruorem Venis effusum exhaurire vel saniem, læsis demùm Meningibus remedia commodiùs admovere. Quòd si, operatione peractâ, ex humore lividis Meningibus coercito, non remittant Symptomata, nihilque, osse terebrato, proffluat, Scalpelli cuspide Membranas attingere ne dubites. Sic prudenter administratæ operationis fœlix laudabitur eventus, aut si minùs prosperè cesserit, non criminabitur Operatio, cujus occasio fuerit Necessitas.

III.

UT variæ sunt Fracturarum Cranii differentiæ, sic varia illis decernenda curandi methodus. Non semper eadem est ictuum casuumque vehementia, non est in omnibus eadem Calvariæ soliditas, nec semper est idem Fracturarum modus. Nunc exteriorem tantùm vel utramque Ossis tabulam capillaris Fissura dividit; modò evidentior est rima, licet nullis prominentibus aculeis aspera, & apprimè conniventibus Fracturæ marginibus. Frangendo Cranio sæpe totus impenditur frangentis impetus, dum intacta manet Membranarum Vasorumque continuitas. Sic læso mitiùs Capite, non te deterreat Symptomatum vehementia. Hæc ut ab effusis intrà Cranium humoribus aut pungentibus ossiculis quandoque procedunt, sic etiam aliquando à solâ membranarum leviori Contusione ipsarumve Phlogosi, ducunt originem. Dura Meninx, Cranio firmiter undique adhærens, collisionis impetum persentiscit ipsa vellicaturque. Contundentis impetu,

Carotidis externæ ramuli, Capitis integumenta perreptantes, fortiter comprimuntur: hinc Sanguis ipsis contentus, tum versùs capillares tubulos validè cogitur, tum versùs Carotidis truncum refluit impetuosiùs. Sic in omnibus Carotidis externæ surculis, majori mole & citatiori motu actus Cruor, ruit quâ minor est resistentia, ruptisque repagulis, vel tumorem in parte remotâ suscitat, vel Naribus, Auribus, &c. prosilit. Duræ Matris Arteria, tum & carotis interna, hujus quoque refluxûs participes, Sanguinem vehementiùs propulsum uberiùs excipiunt & dilatantur ampliùs, hinc ingurgitantur inflammanturque Membranæ: hinc intercurrentibus Arteriis medullaris comprimitur Cerebri substantia, eò magis quòd Phlogosi convulsæ Meninges, arctando Calvariæ sinus, Sanguini moram pariant in Cerebro. In Nervos etiam propagatur strictura & irritatio Meningum, quæ ipsis assiduæ comites involucra suppeditant. Sic imminutâ, cohibitâ, perversâ Spirituum distributione, tota cohibetur pervertiturque motuum animalium œconomia. Nunquid hæc omnia Trepani necessitatem arguunt? Minimè. Imò Terebræ applicationem, quæ ex se nunquam expers est periculi, aliquandò inutilem esse meritò affirmaveris.

IV.

IDEO Fracturæ Cranii admovetur Terebra ut effusis & stagnantibus humoribus aperiatur iter, vel depressæ restituantur partes. Quæ Calvariæ Fracturam comitantur Symptomata Trepanum non semper expostulant; sed operationem dehortantur, si paululùm remiserint. Compresso sub benigniore Fracturâ Cranio, dura Meninx, quæ ipsi firmiter alligatur, distrahitur, inflammatur, rumpuntur ipsius connexionis funiculi: sed quid distractâ? Quid à Cranio sejunctâ, aut inflammatâ durâ Meninge proderit Trepanum? Largioribus & repetitis Sanguinis missionibus, extremè tenui Victu, Resolventium cephalicorum applicatione, instituenda est humoris in Meningibus hærentis discutio. *Sic*, inquit Ruifchius, * tàm solers in Chirurgicis, quàm perspicax in Anatomicis, *non rarò felicissimè opem tuli verâ etiam Cranii Fracturâ laborantibus, quorum capitibus jam Scalpellum incisorium imminebat.* Depletis Venæ sectione vasis, in liberiorem ipsorum alveum eructabunt capillaria sanguinem, quo nimiùm turgent. Tenues fomenti discutientis partes, intra Cranium admissæ, nimis hærentes aut Revulsionis imperio minùs obsequentes succos attenuabunt & resolvent. Non timeas ne ex ruptis Calvariæ ossibus exudans humor acredinem concipiat aut descendat in Meninges. Roris istius stillatio, quæ in cæterorum ossium fracturis, ipsorum ferruminationi confert, fracto Cranio simile conferet emolumentum. Absit credas exiguam duræ Matris à Cranio divulsionem humoris intra Cranium effusioni ansam necessariò præbere; Periosteum, in simplici Artuum fracturâ ab osse sejunctum, rursùs cum eo facilè glutinatur sine effusionis metu: quidni & dura Mater, quæ Periostei vices gerit? At quæris undenam, ingruentibus Symptomatis, certò constabit nullum intra Cranium effundi liquorem, nullosque adesse pungentes ossiculos? Expecta paulisper. Videas num Remediorum usu remittant Symptomata. Pungentia ossium acumina, & effusus intra Cranium humor vulgaribus non cedunt præsidiis. Num ex illorum applicatione mitescunt omnia? Humorem circulationis legibus subjici, spiculorumque absentiam certò conjicies, & incœptam medicamentis absolves curationem.

* *Observ. Chirurg. LX.*

V.

APAGE igitur eos, qui, fracto Cranio, ad Trepanum semper trepidi concurrerent. Ne dicant Terebræ applicationem non adeò reformidandam esse. Quid semper perforares Calvariam incertus effusionis in Cranio, compressionisve? Non sic liceat experimenta per mortes agere. Crudelitatis aut ignorantiæ meritam in-

curreret labem, qui sine necessitate operationem aggrederetur, unde pro incertâ levaminis spe, certa venirent ægrotanti pericula. Quid autem non timendum ex levioribus operantis Chirurgi peccatis? Si nempè, vel nimis, vel inæqualiter Terebram agitando, duram Meningem attigerit Serra: quid, si quâ parte applicatur Trepanum, duæ ossis tabulæ se se contingant, ut non rarò visum est? Quid si duræ Matris Arteria, quæ internam ossium superficiem perreptare solet, profundo sinu, aut osseâ includatur laminâ? Tunc enim ossis & arteriæ simul perficitur excisio, vel dum resecta ossis pars educitur vecte, inclusa quoque abripitur arteria. Num feliciter operatio peracta est? En ab aere circumfuso imminet non leve periculum. Nihilne involvit timoris diuturna duræ Meningis denudatio, ipsius Phlogosis haud infrequens causa? Nihilne affert discriminis Capiti foramen infligere, necnisi post exfoliationem lentissimam occludendum? Uno verbo sic semper celebratâ operatione, sæpe decumberet in lecto per quinquaginta dies, non ex morbo, sed ex operatione ægrotans, minimo in rebus Nonnaturalibus errore capite plectendus, qui convenienti remediorum usu intra paucos dies incolumis evasisset. Hæc igitur te doceant reformidare, tibique sapientem incutiant metum. Admoveas Trepanum, sed nunquam admoveas inutiliter. Quæ jubet Prudentia ut Terebres, cum certa sunt effusionis compressionisque signa, hæc eadem postulat ut non omni Fracturæ Trepanum applices. Magnum Chirurgiæ principem ausculta *Celsum*, * qui fracto fissove Osse, experiri Remedia multò meliùs esse judicavit, quàm admovere Ferramenta. Sic prudenter cunctando nonnunquam restituitur res, inutilisque declinatur Operatio, ægrotanti plerumque luctuosa.

* *Lib.* VIII. *Cap.* IV.

Ergò fracto Cranio non semper admovenda Terebra.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Franciscus-Clemens Morand, Eques, Stanislaï Poloniarum Regis, Lotharingiæ & Barræ Ducis, Consiliarius Medicus ordinarius, Regii Nanceianorum Medicorum Collegii Socius Honorarius, necnon è Regiâ Societate Lugduni.

M. Ambrosius Hosty.

M. Ludovicus-Claudius Bourdelin, Antiquus Facultatis Decanus, Regiæ Scientiarum Academiæ, Regiæque Societatis Londinensis Socius, & in Horto Regio Chimiæ Professor.

M. Martinus Nouguez.

M. Joannes Mac-Mahon, Antiquus exercitûs Regii ad Rhenum & Hospitiorum Militarium in Alsatiâ Medicus, Regis Consiliarius & Regiæ Militaris Scholæ Medicus ordinarius.

M. Michael Ludovicus Vernage, Eques, & Regius Censor.

M. Ludovicus-Alexander Gervaise, Chirurgiæ Gallico idiomate Professor designatus.

M. Franciscus Thiery.

M. Claudius-Antonius Renard.

Proponebat Parisiis JOANNES-BAPTISTA-FRANCISCUS DE LA RIVIERE, Parisinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1756, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis Viduæ QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1756.